

SENDERISME DIALÒGIC: NOTES A PEU SOBRE PERIFÈRIA, TERRITORI, ART I PARTICIPACIÓ

<p>1 Situar-se en la perifèria
Del coll de la Teixeta a Porrera
Francesc Vidal, Ramòn Parramón, Clara Boj i Diego Díaz</p> <p>2 Orientar-se en el territori
De Porrera a Falset
Clara Boj i Diego Díaz</p> <p>3 Paisatges i contaminacions
De Falset a Bellmunt del Priorat
Elisenda Trilla, Montserrat Cortadellas, Clara Boj i Diego Díaz</p> <p>4 Aproximacions al que és públic
De Bellmunt del Priorat a Gratallops
Jordi Martí, J. M. Castan, Clara Boj i Diego Díaz</p> <p>5 Des d'aquí
De Gratallops a Torroja del Priorat
Carme Barberà, Quico Garcia, Montserrat Cortadellas, Clara Boj i Diego Díaz</p> | <p>6 Participar o col·laborar?
De Torroja del Priorat a Poboleda
Marta Ricart, Oriol Fontdevilla, Clara Boj i Diego Díaz</p> <p>7 Subtextos
De Poboleda a Cornudella de Montsant
Lluís Torrens, Roser Vernet, Joan Asens, Pedro Soler, Clara Boj i Diego Díaz</p> <p>8 Notes a peu
De Cornudella a Albarca
Montse Cortadellas, Guillem Ferran, Jordi, Aida Jordà, Clara Boj i Diego Díaz</p> |
|---|---|

Durada
 Distància
 Caminar
 Conversar

Sender del Priorat (Centre d'Art)

El meu cas era, era primer una opció de... personal, de la seva pròpia capacitat; o sigui, jo no sóc bo amb idiomes, no... em costa viatjar; i tot això... Llavors és una qüestió purament de caràcter; i després hi ha una qüestió ètica de dir: "no, les coses s'han de fer aquí, jo sóc d'aquí, jo vull que passin aquí les coses, no tinc per què anar a Barcelona ni a Berlín ni no sé què... o sigui, i menys com a obligació o com a norma, no?". Bueno, clar, lo lògic és que marxis, bueno no, lo lògic és d'alguna manera generar... per mi, generar les activitats al lloc on tu ets, no? Aquet era un repte també, en un àmbit molt local, molt ultralocal més que local... [Francesc Vidal \[1a etapa\]](#)

Si... yo creo que es la parte complicada del tema... que es la... bueno no sé... quizá porque la otra... a ver, en el fondo, cuando tú te diriges al ámbito de lo artístico hay una serie de gente que ya entiende los códigos, una serie de cuestiones y bueno, a ver... estamos en un momento en el que fácilmente los puedes comunicar y que lleguen ¿no?, pues bueno hay unas dinámicas que ya están establecidas... Cuando esto lo desplazas a otro territorio que no es... que estos códigos no son tan claramente entendidos, entendibles, pues aquí es donde tienes que trabajarlo ¿no?... y es esto... pero... pero en el fondo es tan complicado y tan fácil... a ver; es complicado de hacerlo pero es fácil yo creo que de entender que si tu quieres que haya esta vinculación tiene que haber un interés, un interés compartido. En una comunidad artística el interés esta claro cual es, en una comunidad interdisciplinar tienes que generar los elementos que den sentido a cada uno de ellos... entonces bueno, también depende de los objetivos que te plantees... si tu lo que quieres es una participación masiva, yo creo que eso no existe, tiene que ser una manera de participar más focalizada... más controlada, en el sentido de... bueno, de ir abriendo como posibles focos de acción... [Ramón Parramón \[1a etapa\]](#)

En algún momento tendrá sentido... pero primero tenemos que encontrar el camino... no esta muy claro y además ya es el segundo intento... [Clara Boj \[2a etapa\]](#)

Bueno... tendremos que llegar a alguna parte ¿no? igual, no sé, igual... quizá deberíamos haber cogido ese sendero más ancho que habia al principio... [Diego Diaz \[2a etapa\]](#)

Recuerdo que encontré un libro sobre distintos... sobre agricultores de distintas partes de Catalunya que hablaban sobre su territorialidad, de los años 70 y el del Priorat decía: "claro, es que aquí nunca llegan las fábricas... con este rollo de carretera en los pueblos no hay nada". Y ahora es al revés: "que suerte que no llegaron las fabricas..." Y la visión del exterior, de la gente que ha venido a vivir que era de otras partes, de la gente de aquí que se fue a estudiar... A lo largo del documental me he encontrado a muchos hijos de y nietos de... gente que ha recuperado las casas de sus antepasados y se ha venido a vivir, y tiene una formación más... más urbana y eso creo que también se nota y forma parte de... [Elisenda Trilla \[3a etapa\]](#)

Hi ha hagut un canvi de tota manera, molt, molt, molt fort en aquets anys... Llavors és... al ser una comarca, doncs, et dona la sensació que tenen que ser persones obertes... diguéssim lo que és... i llavors també el Priorat és com... com diuen la gent de Priorat, de priorats n'hi ha molts... Jo li deia al Francesc, de priorats n'hi ha molts, cada poble és una història completament diferent, no, eh... No, no hi ha una cohesió, un sentit comarcal... Falsat, per exemple, no exerceix de capital, és... [Montserrat Cortadellas \[3a etapa\]](#)

No, no tenen res a veure, les paraules ja ho diuen, no? Cultura tradicional, cultura catalana, cultura no-se-què, cultura contemporània... Vull dir... són coses diferents... tot, i no, no, jo crec que no, no molesten. La llàstima a vegades és que l'artista no intenti interaccionar la cultura que ja hi ha, la tradicional, la de tota la vida i tal amb la... aquesta, la contemporània. No crec que tingui que haver-hi problemes, l'únic que a vegades la gent, pues, li costa i estem molt... ehm... com si diguéssim, bueno, estem molt... Ens han educat amb el tema de cultura de la típica, no?: el museu, el no-se-què; i amb la contemporània no hi ha tanta educació en aquest sentit a les escoles, no? Lo que és normal és anar a veure els museus, no? Els tradicionals, les pintures, que si-no-sé-què, la història, els grans... [Josep M. Castan \[4a etapa\]](#)

Tampoc no és així, eh. Perquè hi ha hagut gent, hi ha hagut molta gent que ha fet propostes artístiques des d'aquí, lo que passa que potser també hi ha un fet que si vens des de fora ja tens una sèrie de circuits de fora montats que després fan que el que fagis aquí es vegi fora. Però no sé, al meu poble, per exemple, hi ha hagut un escultor que es diu Marçà Giné que s'ha passat, se va passar setanta anys, o sigui fent coses que si les hagués fet en un altre lloc la gent hagués flipat, però les feia allà i la gent li deia que estava boig i, bueno, fins que ha sigut molt vell no l'han tingut en compte; només tenien en compte, pues, el fet que per viure feia algun sant però això no era la seva producció, ell feia altres històries. Ara hi ha un museu, que és la seva casa, on se pot veure la seva obra però, clar, aquella obra que ell feia aquí a la comarca no tenia cap mena de recepció perquè era, era completament anada de l'olla. [Jordi Martí \[4a etapa\]](#)

Si... de fet... no?... Priorat Centre d'Art s'ha bellugat, així, amb espais diferents, no?, públics o privats... sí, públics o semipúblics... bueno, no, sí és una cooperativa és privat també, perquè és... no? Doncs públics, també, i privats i s'han... s'han presentat diverses activitats, diverses propostes en diferents espais d'aquests, públics o privats, i això... jo trobo és això que estàvem dient, és lo que li dona... per mi li

dóna un plus de valor, no?, a la proposta. Perquè tu dius: "l'ubiques a Falsat? No. Avui és a Bellmunt, demà pot ser a Masroig, passat demà pot ser a Torroja, l'altre pot ser...". Per tant, tothom... és una manera també d'apropar-ho, no? Mmmm... No sé... a mi em dona aquesta imatge de descentralització; és una manera d'apropar-ho... unes vegades més amb un sector de la comarca, unes altres vegades menys, i la gent que ens interessa o que tens possibilitats ja hi vas, ja fas aquest desplaçament, perquè també en aquet tipus de comarca que vivim... [Carme Barberà \[5a etapa\]](#)

Lo mejor es este cruce que indicas, ¿no?, de... la cosa del... la preocupación que muchas veces se tiene, ¿no?, con... en relación a este tipo de proyectos que están vinculados a un lugar, etcétera, es como entender el lugar, ¿no? Y qué dinámicas tiene, cómo está articulado y cómo negociar o cómo infiltrarse, cómo entrar, cómo generar algo significativo... pues que en este caso la pregunta que me estáis haciendo no es cómo funciona el lugar, sino cómo funciona la institución que os ha invitado porque decís "ah, estamos intentando entender cómo funciona el Priorat Centre d'Art [el Priorat Centre d'Art en el contexto...]. Claro, el Priorat Centro de Arte de algún modo está tan difuso en el contexto que es como una capa más, digamos que lo completiza... y eso quizás es algo bastante interesante aunque sus responsables lo sufren bastante, pero... pero es verdad, ¿no?... una cosa así sin espacio, sin una dinámica totalmente instituida, que siempre se tiene que negociar todo casi desde cero, eso... eso es un esfuerzo bárbaro y eso no, no lo deseo para nadie, pero a la vez, pues, también hace interesante algo, ¿no?. [Oriol Fontdevila \[6a etapa\]](#)

En la investigación esta, que hice hace dos años, fue cuando conocí a Francesc y Montse buscando, ¿no?, proyectos, iniciativas que se realizaran en entornos que no sean urbanos, ¿no? Y la palabra rural yo sé que a Francesc al principio le producía como, como un grrrr... "No, el Priorat no es rural, nosotros no hacemos nada rural, no es arte rural, ¿no?" Y aquí vino... creo que un debate muy interesante y creo que he aprendido un montón de esto, ¿no? Porque yo creo que el... su proyecto, ¿no?, que, que... que decíamos, ¿no?, que no tiene un espacio físico, ¿no?... es... es algo como muy, eh, innovador, en parte porque, bueno, porque puede hablar de un concepto de cultura más difuso, ¿no? y... y de un concepto de cultura más vivencial, que no tiene por qué, pues, situarse en un objeto, ¿no? O en un espacio o lo que sea, sino bueno en, en... un poco también en lo que estamos haciendo ahora, ¿no?, en... en los tránsitos y en que acontezcan cosas, ¿no?... y para mí esto fue como la base, ¿no? Decir: "Uau... Priorat Centre d'Art, sí que tiene a... algo diferente...". [Marta Ricart \[6a etapa\]](#)

... i aquí tenim unes quantes coses que ens vacunen d'això, però en canvi la conya aquesta del turisme elitista de la, de la... dels grans no-sé-quantos... Això és un risc, jo penso que és un risc, però per això jo penso que el risc és que és el mateix, la gent que pot caure en aquest parany, perquè també és una trampa, és la gent que no és... realment que no s'ha adonat encara dels valors que té al seu, al seu propi territori, perquè si se'n adona no ho necessitarà això; hi haurà moltes altres coses que li faran, que el faran progressar, prosperar en el bon sentit de la paraula; i d'això, i de viure senzillament a..., vull dir a avançant; evidentment, no es tracta però tampoc... no es tracta de créixer, créixer, créixer, créixer, créixer, créixer i... però la gent que això encara no, no ho té clar necessita muntar-se un escenari potser, perquè no està convençuda que el seu propi escenari sigui prou vàlid... [Roser Vernet \[7a etapa\]](#)

Jo vull créixer perquè el del meu costat també creixi. Jo faig vi dolç perquè jo no tinc cap ganes de dir jo et compro el raïm a mig euro i ja vendré el vi a dos-cents euros i tu, tu treballa per mi com a esclavat. No, no, no, això és de lo que està farta la societat, hem de créixer nosaltres i hem de permetre créixer els altres. Tot, tot el sistema capitalista, que són totes les empreses que diuen l'any que ve he de créixer un deu per cent, és que ha de créixer un deu per cent perquè comprarà un altre i se'l minjarà, lo peix gran se menja el petit, i això fa hereditat... Home, llavors hem de créixer vivint més i procreant més nosaltres, però no... Necessitem lo mínim per viure però tindre un objectiu de progrés, i un objectiu comú. En fi, la comarca ha progressat perquè tot més o menys ha progressat, aquí no és com al Penedès que ha progressat Torres, Freixenet i Codorniu... i aquests són multimilionaris i els demés estan a la ruïna. No, no... aquí ha progressat una petita indústria, uns petits, i els Torres i el Codorniu són els que són els mecenes de l'art, són los que es compren los quadros cars i no sé què, però, eh, que això no és bo per a l'art, perquè l'empobreix?. [Joan Asens \[7a etapa\]](#)

Sí, a mí me llegó un correo de... del Centre d'Art Priorat y... y, bueno, la verdad es que quizás el primer evento del Centre d'Art Priorat que acudo, ¿no?... Quería... quería venir en algunos, pero casi siempre quizá no coincidía cuando estaba aquí... Entonces, pues este, que aparte... pues parecía bastante interesante, yo nunca he subido como, he estado de... yendo de Ulldemolins a Albarca, pero nunca había hecho esta, esta ruta y bueno también... o sea... siempre cuando me llegan estos correos... muy interesante toda la gráfica, ¿no?, que tiene Priorat Centre d'Art, ¿no? Es muy... como muy misterioso... sabes... hay como... bueno y... y nada, no, miré también vuestra, vuestra página web... Lo que pasa es que la conexión en Cabacés es muy, muy, muy lenta y no pude cargar ningún video ni... ni ninguna imagen... pero... casi, pero bueno, no... estuve mirando alguna cosa y... bueno parecía como interesante formar parte de esto y... [muy bien]. [Guillem Ferran \[8a etapa\]](#)

Senderisme dialògic

Notes a peu sobre perifèria, territori, art i participació

Relat sonor experimental, construït mitjançant l'anàlisi de la trajectòria de Priorat Centre d'Art, a partir del diàleg amb creadors i agents involucrats en els diversos processos realitzats per Priorat Centre d'Art des de la seva fundació.

El projecte s'ha generat a partir d'unes jornades-passeig en les quals s'han analitzat alguns dels eixos que travessen el projecte Priorat Centre d'Art: perifèria, territori, art i participació. La ruta de gran recorregut GR-174, també coneguda com Sender del Priorat, ha estat l'escenari d'un seguit de jornades de senderisme dialògic en què els diversos caminants han abordat una anàlisi d'aquests eixos a partir de les seves experiències i expectatives en el context de la creació cultural i la participació social en la comarca del Priorat.

Els 71,8 km del GR-174, dividits en diverses etapes, han marcat la línia de temps d'aquestes jornades, que han estat registrades digitalment i que han donat forma a una obra sonora experimental geolocalitzada disponible per a telèfons mòbils i que qualsevol pot escoltar mentre camina pel Sender del Priorat (Centre d'Art).

Un projecte de Clara Boj i Diego Diaz.

Amb la col·laboració de:

